

J A A R S T U K K E N

2 0 1 7

Programma

2

S A M E N L E V I N G

Portefeuillehouders: R. Helm en H. Rotgans

Inleiding

Dit programma omvat gemeentelijke taken binnen het Sociaal Domein: sociale samenhang, onderwijs en ontwikkeling, (jeugd-) zorg en inkomensondersteuning.

Ambities coalitieakkoord

- Wij willen ruimte geven aan de mensen die Purmerend tot een levendige stad maken, aan alle vrijwilligers en inwoners die zich inzetten voor Purmerend.
- Wij hebben de ambitie de stad nog levendiger te maken door evenementen, kunst, cultuur en sport. Subsidies voor welzijn en vrijwilligerswerk zetten we vooral in waar mensen ze het meest nodig hebben. We gaan onder andere na hoe we het rendement van Clup en Spurd kunnen optimaliseren, mede voor het jongerenwerk.
- We onderzoeken de mogelijkheid sportgemeente van het jaar te worden.
- Met de sportaccommodatienota maken we keuzes in het aanbod en de kwaliteit van accommodaties.
- Met de lijn van 'van buiten naar binnen' werken, versterken we de positie van het werken in wijken.
- De kwaliteit in de zorg (jeugdzorg, ouderenzorg en dagbesteding) willen we vooral afmeten aan de tevredenheid van de gebruiker. Het is ons doel om zorg laagdrempelig (in de wijken) aan te bieden.
- We hebben speciale aandacht voor eenzaamheid onder ouderen en ouderenmishandeling.
- We willen de huidige kwaliteit van het onderwijs vasthouden en, waar mogelijk, verbeteren door onderwijs en zorg in samenhang te bekijken.
- We helpen uitkeringsgerechtigden aan een baan en motiveren hen om een werkritme aan te houden of om bij te leren.
- We maken ons sterk voor kwetsbare mensen om ze zoveel mogelijk te laten meedoen in onze samenleving.
- We brengen armoede in beeld en bepalen hoe wij mensen die moeilijk rondkomen kunnen ondersteunen.
- We willen dakloosheid voorkomen en streven ernaar dat daklozen hun leven zo snel mogelijk weer in eigen hand nemen.

Wat willen we bereiken

Beleidsveld Kunst en cultuur

Beoogd maatschappelijk effect

Kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan een goed leefklimaat in de stad en zetten Purmerend regionaal meer op de kaart. Er is een gevarieerd en goed toegankelijk kunst- en cultuuraanbod. Iedere Purmerender komt met kunst en cultuur in aanraking. Er worden combinaties gezocht met onderwijs en zorg.

Beleidsveld Sport en recreatie

Beoogd maatschappelijk effect

Een sterk ontwikkeld verenigingsleven, een gevarieerd aanbod van sportstimuleringsactiviteiten en goede sport- en recreatievoorzieningen maken het de Purmerenders gemakkelijk om gezond te leven en elkaar te ontmoeten. Intensivering van de inzet bij sport en recreatie door middel van samenwerking met onderwijs en zorg.

Beleidsveld Wijkmanagement

Beoogd maatschappelijk effect

Buurten en wijken zijn 'schoon, heel en veilig'. Purmerenders doen meer zelf aan het onderhoud van hun wijk en zijn actief in hun buurt. Zij hebben invloed op de ontwikkeling van de buurt en vinden daar voldoende mogelijkheden om elkaar te ontmoeten. De wijkmanager is hierin ondersteunend en schakelt partijen in daar waar nodig.

Beleidsveld Jeugd

Beoogd maatschappelijk effect

Ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Wanneer ouders het even niet helemaal zelf kunnen, speelt hun directe omgeving een belangrijke rol. In eerste instantie familie, burens, vrienden en vrijwilligers. De gemeente helpt waar nodig door te investeren in preventie (zodat de ouders weten waar ze terecht kunnen voor informatie), door advies en door lichte vormen van ondersteuning. Hierbij is ontwikkeling in de toegang belangrijk.

Beleidsveld Onderwijs

Beoogd maatschappelijk effect

Kinderen groeien in Purmerend op tot verantwoordelijke, zelfstandige en zelfredzame volwassenen. Hun ontwikkeling door de jaren heen (van 0 tot 23) verloopt volgens een doorlopende lijn: van geboorte tot en met studie en arbeidsmarkt. Het onderwijs is de belangrijkste basisvoorziening. School is een veilige plek waar kwalitatief goed onderwijs wordt geboden. Onderwijs, zorgprofessionals en gemeente signaleren vroegtijdig dat kinderen extra hulp nodig hebben. Deze kinderen kunnen rekenen op extra ondersteuning zoals taalonderwijs, spraaktechniek, psychologische hulpverlening en jeugdhulp. Combinaties hierin zijn belangrijk om de ontwikkeling van het kind maximaal te ondersteunen.

Beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning

Beoogd maatschappelijk effect

Purmerenders die dat vanwege hun handicap of maatschappelijke positie nodig hebben, krijgen op grond van de nieuwe Wmo toereikende en op de vraag afgestemde ondersteuning. Mensen blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen en steunen elkaar zoveel mogelijk. Een beroep op de overheid wordt pas gedaan wanneer andere mogelijkheden niet aanwezig zijn.

Beleidsveld Werk en inkomen

Beoogd maatschappelijk effect

Zoveel mogelijk Purmerenders werken naar vermogen, en verwerven daaruit een inkomen om in hun levensonderhoud te voorzien. Zij staan midden in het leven en bewegen zich in de maatschappij, tussen de mensen. Er is een vangnet voor Purmerenders die uitvallen of dreigen uit te vallen, of die onvoldoende middelen hebben om mee te doen. 'Meedoen' staat centraal. Purmerenders krijgen daartoe passende ondersteuning, en doen daar desgevraagd iets voor terug.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Beleidsveld Kunst en cultuur

- Met subsidies hebben wij een divers en kwalitatief hoogwaardig cultureel aanbod in stand gehouden.
- De culturele instellingen hebben regelmatig overleg ter versterking van de samenwerking. Een uiting van deze samenwerking zijn de culturele UITdagen.

- Diverse culturele instellingen namen deel aan de gesprekken over stadspromotie om het culturele aanbod mee te nemen voor het op de kaart zetten van Purmerend.
- Daar waar mogelijk is verbinding gemaakt tussen cultuur en maatschappelijke projecten.
- Verbouwing Purmaryn is succesvol afgerond.

Beleidsveld Sport en recreatie

- We hebben Sporthal De Beuk in gebruik genomen, bestaande uit twee sportzalen en een turnzaal die aan de eisen van deze tijd voldoen.
- De beleidsregels sport en recreatie zijn herzien.
- De jaarrekening van SPURD is nog niet definitief, daardoor kunnen wij nog niet vaststellen of de (ver)bouwprojecten zoals opgenomen in de lijst van lopende investeringen en vervangingsinvesteringen, zijn uitgevoerd.
- De samenwerking is gezocht met instellingen in het onderwijs en de zorg. Een voorbeeld hiervan is peutergym samen met SPURD. Daarnaast heeft SPURD ook de samenwerking opgezocht met Wherelant.
- We hebben subsidie toegekend aan voetbalvereniging Purmersteijn om zes nieuwe kleedkamers te bouwen.
- We hebben een jeugdhockeyveld aangelegd ten behoeve van de Mixed Hockey Club Purmerend.

Beleidsveld Wijkmanagement

- Elke wijk heeft nu een wijkmanager.
- De ontwikkeling Werken in Wijken, waarbij intensief wordt samengewerkt met collega's uit het Ruimtelijk Domein en maatschappelijke partners, is in alle wijken operatief.
- Op ontwikkelingen in de openbare ruimte en maatschappij is ingespeeld. Voorbeelden hiervan zijn; De aanschaf van een jongerenbus die flexibel op diverse plekken in Purmerend ingezet kan worden. Jongeren hebben aangegeven behoefte aan een ontmoetingsplek te hebben en de realisatie 30 km zone Wagenweg. Bewoners gaven aan hier ivm de toenemende verkeersdruk te behoeven aan te hebben.
- De wijkmanagers zijn goed te vinden in de wijken door bewoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Beleidsveld Jeugd

- Op een achttal basisscholen is het project DrinkWater gestart, dit is ter bevordering van water drinken in plaats van gezoete dranken (Project Jongeren op Gezond Gewicht).
- Ouders worden thuis ondersteund, door HBO stagiaires, bijvoorbeeld over de manier hoe ze kunnen spelen met hun kinderen.
- In de wijken Overwhere-wheermolen is er meer samenwerking tussen de peuterspeelzalen, verpleegkundige, logopedie en andere professionals van het Centrum voor Jeugd en Gezin waardoor signalen vroegtijdig en snel opgepakt kunnen worden samen met ouders. De verpleegkundige van het Centrum voor Jeugd en Gezin heeft meer uren gekregen om dichtbij gezinnen ondersteuning te bieden, onder andere vaker op huisbezoek te gaan.
- Extra capaciteit psychologen en praktijkondersteuners huisartsen voor de Jeugd Geestelijke Gezondheidszorg (JGGZ), om op deze manier laagdrempelige ondersteuning te kunnen bieden aan gezinnen.
- Mediatie bij echtscheiding is uitgebreid naar meerdere wijken in Purmerend, op deze manier kunnen meer ouders geholpen worden bij een (v)chtscheiding. Aansluitend op de mediation zijn de voorbereidingen getroffen om op Koggenland tijdelijke woonruimte te bieden aan ouders in scheiding.
- Op een nieuwe manier specialistische jeugdhulp ingekocht samen met de regio's Zaanstreek-Waterland en Amsterdam-Amstelland. Dit hebben we gedaan om te komen tot een resultaatgerichte en samenhangende jeugdhulpverlening, die met perspectief en dichtbij het gezin is georganiseerd.

Beleidsveld Onderwijs

- In de wijken Overwhere en Wheermolen is meer samenwerking tussen de peuterspeelzalen, verpleegkundige, logopedie en andere professionals van het CJG waardoor signalen vroegtijdig en snel opgepakt kunnen worden samen met ouders.

- In de wijken Overwhere en Wheermolen is gestart met bewegen op de peuterspeelzalen. Eén keer per week komt er een beweegdocent van Spurd op de peuterspeelzalen om samen met de kinderen te sporten.
- Samen met de instellingen voor peuteropvang hebben we richting gegeven aan de harmonisatie van de peuterspeelzalen en kinderopvang die vanaf 1 januari 2018 van kracht is.
- In de Purmer-Noord is een pilot gestart met als doel de overgang van peuterspeelzaal naar kleuteronderwijs te verbeteren. Ingezet op vroege signalering van achterstanden. Dit heeft geleid tot het vormen van een peuter-kleutergroep waarbij gewerkt wordt aan het verkleinen van deze achterstanden.
- In Purmer-Noord is een Integraal Kindcentrum (IKC) gestart. Door middel van onder andere naschoolse ateliers en ateliers voor ouders wordt er gewerkt aan ouderbetrokkenheid, vroegsignalering en armoedebestrijding onder kinderen.
- Met twee scholen en de bibliotheek is gewerkt aan vroegsignalering van taalachterstanden bij kinderen en ouders.
- Regionale voorziening de Schakelklas (PO) voor nieuwkomers is verhuisd naar de brede school De Kraal in de Weidevenne. Bij het werken in niveaugroepen hoeven de leerlingen en de leerkrachten nu niet meer te pendelen tussen verschillende gebouwen.
- Scholen weten de Jeugdteams en het Loket Jeugd steeds beter te vinden. Het schoolmaatschappelijk werk speelt daarbij een sleutelrol. Deze laagdrempelige vorm van jeugdhulpverlening is effectief, juist omdat het op scholen en in samenwerking met het onderwijs wordt aangeboden.
- Gemeente en de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs werken nauw samen. Onder andere aan de aanpak van thuiszitters en voortijdig schoolverlaters, de aansluiting van het onderwijs op de jeugdhulpverlening en de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.
- Op de Bets Frijlingschool (Altra) voor speciaal onderwijs is een pilot behandelklas gestart die tot stand is gekomen door samenwerking tussen de gemeente, Samenwerkingsverband PO Waterland, de Bascule en Altra. In deze klas worden kinderen behandeld in een vertrouwde schoolse setting, waardoor terugkeer naar de klas makkelijker en duurzamer wordt.
- Voor kwetsbare jongeren van Praktijkonderwijs (Pro), Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO), VMBO-basis en ISK is een Entree-opleiding is gestart. Deze mbo niveau1-opleiding was er nog niet in Purmerend.
- Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs is vastgesteld. Tevens zijn kredieten beschikbaar gesteld voor gedeeltelijke nieuwbouw van OBS De Wheermolen en uitbeiding van de Klim-op.

Beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning

- De GGD is bezig de organisatie en de werkwijze beter af te stemmen op de integrale behoeftes bij de individuele gemeenten. Dit is een organisatieontwikkeling die ook past in de vastgestelde GGD-visie.
- Er is een start gemaakt met het opstellen van het lokaal gezondheidsbeleid.
- We hebben aandacht gegeven aan eenzaamheid door onder meer de lokale samenwerking te versterken en het steunen van initiatieven vanuit de stad. Zo proberen we op allerlei terreinen mensen mee te laten doen aan de samenleving. Wanneer mensen er niet zelf of met hun netwerk uitkomen, dan gaan we samen op zoek naar passende hulp en ondersteuning.
- Met collega's in de regio Waterland hebben we een start gemaakt met het doorontwikkelen van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. In 2018 wordt het resultaat aan de raad gepresenteerd.
- Voor het eerst werd in oktober de Regenboogmaand georganiseerd. Een maand met allerlei activiteiten om te laten zien dat iedereen zichzelf moet kunnen zijn in onze stad en dit ook mag laten zien. Op Coming-outdag werd bij het NS-station daarom een regenboogkunstwerk onthuld en de hele maand was een expositie over transgenders te zien in het stadhuis.
- De raad heeft ingestemd met nieuw lokaal LHBT-beleid voor 2018 en 2019.
- Stichting Discussiëren Kun Je Leren organiseerde in december een mensenrechtendebat in P3 voor 270 scholieren.
- Bij een bijeenkomst is een start gemaakt om meer zicht te krijgen op de problematiek met betrekking tot ouderenmishandeling en hoe we daar sneller op kunnen handelen. Samen met deskundigen van Veilig Thuis

en ouderenorganisaties is in kaart gebracht waar de samenwerking met betrekking op ouderenmishandeling verbeterd moet worden.

- Een gebouw aan de Zeevangstraat is aangekocht om te dienen als tijdelijke woonruimte voor verwarde personen en dagopvang van daklozen. Hierin zijn samenwerkende organisaties actief.

Beleidsveld Werk en inkomen

- Nieuw armoedebeleid ter uitvoering. Op basis van de ervaringen in de uitvoering zijn minimaregelingen aangepast voor kinderen.
- Start Jeugdspoortfonds en Jeugdcultuurfonds.
- We hebben 16,91 fte Sociaal Rendement gerealiseerd binnen gemeente Purmerend als voorbeeld werkgever.
- Besluitvorming oprichting Participatiebedrijf afgerond. Per 1 januari 2018 Werkom gestart.
- Ontvlechting GR Baanstede uitgevoerd, liquidatieplan vastgesteld en gestart met uitvoering liquidatieplan.
- Onder regie van Purmerend samenwerking Werkgeversbenadering intensief in de regio opgepakt. Het werkgeversservicepunt is gerealiseerd: één duidelijke toegang, één gezamenlijk website, telefoonnummer en communicatiemiddelen. Per 2018 doorontwikkeling in verbinding met Werkom.
- Voorbereidingen getroffen in de regio Zaanstreek-Waterland om nieuw beschut werk te kunnen uitvoeren. Met de notitie nieuw beschut werk is in de regio één lijn genomen in het beschut werken.
- Voorbereidingen getroffen in de regio Zaanstreek-Waterland met betrekking tot de re-integratieverordening en nadere regels. Regionale harmonisatie van instrumenten blijft belangrijk.
- Dit jaar hebben we de taakstelling statushouders nagenoeg gehaald. In totaal hebben we dit jaar 124 personen gehuisvest.
- Na jaren van stijging is het aantal inwoners met een Participatiewet uitkering gedaald. In totaal hadden 1605 inwoners per 1 januari 2018 een Participatiewet uitkering. Er zijn in totaal 438 uitkeringen beëindigd.

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2016	Begroting 2017 primitief	Begroting 2017 bijgesteld	Realisatie 2017	Afwijking
Lasten	-125.948	-126.162	-123.190	-119.868	3.323
Baten	33.179	32.931	29.450	29.888	439
Saldo	-92.769	-93.231	-93.741	-89.979	3.761

Het programma Samenleving heeft per saldo een voordelige afwijking van € 3.761.000. Dit komt door € 3.323.000 lagere lasten en € 439.000 hogere baten.

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2016	Begroting 2017 primitief	Begroting 2017 bijgesteld	Realisatie 2017	Afwijking
BV021 Kunst en cultuur					
Lasten	-8.248	-7.593	-7.596	-7.391	205
Baten	1.607	1.538	1.539	1.445	-94
	-6.641	-6.055	-6.057	-5.946	111
BV022 Sport en recreatie					
Lasten	-6.821	-7.588	-6.798	-6.499	300
Baten	1.167	1.174	778	766	-12
	-5.654	-6.414	-6.020	-5.732	287
BV023 Wijkmanagement					
Lasten	-1.038	-820	-766	-637	129
	-1.038	-820	-766	-637	129
BV024 Jeugd					
Lasten	-19.224	-19.323	-19.352	-19.032	320

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2016	Begroting 2017 primitief	Begroting 2017 bijgesteld	Realisatie 2017	Afwijking
Baten	94	0	0	51	51
	-19.130	-19.323	-19.352	-18.981	371
BV025 Onderwijs					
Lasten	-11.313	-10.397	-9.938	-9.905	33
Baten	1.569	1.362	1.378	1.288	-90
	-9.744	-9.035	-8.560	-8.617	-57
BV026 Maatschappelijke ondersteuning					
Lasten	-34.831	-35.675	-33.524	-33.745	-220
Baten	2.441	1.962	1.720	1.963	243
	-32.390	-33.713	-31.804	-31.782	22
BV027 Werk en inkomen					
Lasten	-44.473	-44.766	-45.216	-42.660	2.556
Baten	26.301	26.895	24.034	24.375	341
	-18.172	-17.871	-21.182	-18.284	2.898

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD KUNST EN CULTUUR

	Lasten	Baten
Lagere lasten Kunst en Cultuur	€ 205.000	-€ 78.000
Overige afwijkingen	-	-€ 16.000
Totaal	€ 205.000	- € 94.000

Kunst en Cultuur

De lagere lasten worden veroorzaakt door lagere subsidies dan begroot waarvan de grootste afwijkingen betrekking hebben op Muziekschool Waterland (€ 20.000), P3 (€ 23.000), Bibliotheek (€ 25.000) en Monumenten (€ 66.000). Vanwege de verbouwing van de Purmaryn is de afdracht aan de artiesten lager dan begroot (€ 68.000) daar staat tegenover dat de baten van de kaartverkoop lager zijn uitgevallen dan begroot (€ 78.000).

Overige afwijkingen

De overige afwijkingen zijn lager dan begrote baten, ten bedrage van € 16.000.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD SPORT EN RECREATIE

	Lasten	Baten
Lagere lasten en hogere baten spelen en recreatie	€ 178.000	€ 5.000
Lagere lasten en lagere baten sportaccomodaties	€ 120.000	- € 17.000
Overige afwijkingen	€ 2.000	-
Totaal	€ 300.000	- € 12.000

Spelen en recreatie

De lagere lasten van € 178.000 worden voornamelijk veroorzaakt door de lagere materiële lasten voor speelvoorzieningen van € 92.000, geen vergoeding aan St. Kraal van € 22.000 en minder ambtelijke inzet van € 53.000. Voor het uitvoeren van het investeringsprogramma speelvoorzieningen wordt eerst overlegd met de buurt. In 2017 heeft dit niet geleid tot concrete uitvoeringsmaatregelen voor het investeringsprogramma. De ambtelijke inzet op het investeringsprogramma is daarmee achtergebleven bij hetgeen begroot was.

Sportaccomodaties

Lagere lasten (€ 24.000) bij de buitensportaccomodaties doordat de sloop van de Rugbyclub in 2017 niet gerealiseerd is. Dit wordt doorgeschoven naar 2018.

Lagere lasten (€ 90.000 bij de binnensportaccommodaties (sporthallen). Dit komt voornamelijk doordat de exploitatielasten van de multifunctionele sportaccommodatie achterblijven, mede doordat de sporthal pas in september 2017 ingebruik is genomen.

AFWIJINGEN BELEIDSVELD WIJKMANAGEMENT

	Lasten	Baten
Lagere lasten Wijkmanagement	€ 69.000	-
Overige afwijkingen	€ 60.000	-
Totaal	€ 129.000	

Wijkmanagement

De lagere lasten worden veroorzaakt door lagere doorbelasting van de uren Wijkmanagement dan begroot. Een gedeelte van het jaar was er een onderbezetting in het team wijkmanagement en is er € 69.000 minder doorbelast.

Overige afwijkingen

De overige afwijkingen zijn kleine afwijkingen wat optelt tot € 60.000. Deze worden niet apart toegelicht.

AFWIJINGEN BELEIDSVELD JEUGD

	Lasten	Baten
Lagere lasten Preventief jeugd beleid door niet besteed subsidiebudget	€ 120.000	-
Hogere lasten ambulante zorg als gevolg van nagekomen facturen uit 2016	- € 219.000	-
Lagere lasten specialistische Jeugdzorg	€ 303.000	-
Hogere lasten PGB	-€ 105.000	-
Lagere lasten GI's	€ 539.000	-
Hogere lasten apparaatskosten	-€ 318.000	-
Overige afwijkingen	-	€ 51.000
Totaal	€ 320.000	€ 51.000

2e tussenrapportage Jeugd

Bij de 2e tussenrapportage werd voor beleidsveld Jeugd een voordelig saldo verwacht tussen de € 600.000 en € 1,1 miljoen. Deze prognose is niet geheel de werkelijkheid geworden met een voordelig saldo van € 371.000. Op de onderstaande onderdelen wordt de afwijking ten opzichte van begroting toegelicht. In lijn met voorgaande jaren wordt voorgesteld het exploitatieoverschot toe te voegen aan de reserve transformatie 3D.

Specialistische jeugdzorg

Op een totaal budget Specialistische Jeugdzorg (inclusief bufferbudget en budget lokale inkoop) van nagenoeg € 11,0 miljoen is een onderschrijding gerealiseerd van € 303.000. Een aantal oorzaken liggen hieraan ten grondslag:

- Op JGGZ is een onderbesteding van afgerond € 322.000. Door het faillissement van Virenze is een in 2016 verleend voorschot van in totaal € 400.000 afgeboekt.
- Het budget van JMB (€ 1,5 miljoen) is met € 1,7 miljoen overschreden. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in het proces van het opstellen van de begroting 2017 het regionale budget is verlaagd, wat voor het deel van Purmerend ook heeft geleid tot een budgetverlaging (van € 2,6 miljoen naar € 1,5 miljoen). Deze budgetverlaging is dus achteraf gezien niet terecht.
- Overige oorzaken. Niet gebruikt bufferbudget en budget lokale inkoop, positief saldo van afgerond € 1,3 miljoen. Onderbesteding op landelijk inkoop (€ 150.000). Incidentele teruggave van middelen (€ 171.000) uit 2016, na verrekening met zorgaanbieders die in 2016 hun budgetplafond hadden overschreden. Overige onderbesteding € 240.000.

Persoonsgebonden budget

Op het budget van PGB wordt een overschrijding gerealiseerd van € 105.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er een gelijk aantal personen PGB hebben ontvangen maar er aanzienlijk meer indicaties zijn afgegeven. Een andere oorzaak is dat het eerder vastgestelde budget ad € 600.000 met € 150.000 verlaagd is. Deze budgetverlaging is dus achteraf gezien niet terecht.

Gespecialiseerde instellingen

De gemeente Purmerend zet al geruime tijd in op zorg dichtbij en passend bij de gezinnen. Vanuit deze visie zijn gezinsmanagers van de Jeugdbescherming toegevoegd aan de jeugdteams en wordt ook al geruime tijd gezinsmanagement vanuit het loket jeugd uitgevoerd. Deze ontwikkelingen zorgen er voor dat er minderen gezinnen door een gecertificeerde instelling worden begeleid dan begroot (begroting gebaseerd op 184 gezinnen in begeleiding; realisatie 155 gezinnen), waardoor er een onderbesteding is op het budget van de gecertificeerde instellingen (€ 539.000).

Apparaatskosten

Het budget van de apparaatskosten is overschreden met € 318.000. De benodigde formatie is uitgebreid, maar de vaste invulling van de formatie heeft tijd nodig gehad, waardoor het noodzakelijk was om tijdelijk consultants voor de toegang extern in te huren.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD ONDERWIJS

	Lasten	Baten
Lagere lasten Onderwijsondersteuning	€ 101.000	€ 10.000
Hogere lasten en hogere baten Huisvesting Onderwijs	- € 242.000	€ 26.000
Lagere lasten en lagere baten Achterstandenbeleid	€ 155.000	- € 142.000
Overige afwijkingen	€ 19.000	€ 16.000
Totaal	€ 33.000	- € 90.000

Onderwijsondersteuning

De lagere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten voor het leerlingenvervoer van € 78.000 door minder ritten dan verwacht.

Huisvesting Onderwijs

Hogere lasten worden grotendeels veroorzaakt door hogere doorbelasting van uren van domein Ruimte van € 197.000. Ten onrechte is in de begroting geen doorbelasting geraamd.

Achterstandenbeleid

Een subsidie voor de schakelklas over 2016 is definitief lager vastgesteld, waardoor € 105.000 terugontvangen is. Daarnaast is € 45.000 minder subsidie over 2017 verleend dan begroot. De niet bestede middelen over 2017 van per saldo € 137.000 zijn conform de 2e Turap 2017 meegenomen naar 2018.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

	Lasten	Baten
Lagere subsidie lasten algemeen maatschappelijk werk	€ 110.000	-
Hogere lasten en hogere baten apparaatskosten WMO	- € 120.000	€ 49.000
Hogere lasten Hulp bij Huishouden in natura	- € 431.000	-
Hogere lasten en hogere baten vervoersvoorzieningen	- € 72.000	€ 125.000
Lagere subsidie lasten vrijwillige thuis-/ mantelzorg	€ 103.000	-
Hogere baten eigenbijdrage maatwerk voorzieningen en opvang WMO	-	€ 109.000
Hogere lasten individuele begeleiding en dagbesteding	- € 307.000	-
Lagere lasten beschermd wonen	€ 713.000	-
Hogere lasten mantelzorg	- € 169.000	-

Overige afwijkingen	- € 47.000	- € 40.000
Totaal	-€ 220.000	€ 243.000

Subsidies

Clup weet een hogere efficiency te realiseren dan SMD. De taken die SMD voorheen uitvoerde zijn over gegaan naar Clup. Dit heeft geresulteerd in een besparing van € 213.000 op de subsidie lasten. Deze zijn zichtbaar binnen algemeen maatschappelijk werk en vrijwillige thuis- of mantelzorg.

Apparaatskosten

De € 224.000 hogere apparaatskosten zijn ontstaan door het inhuren van externe expertise. Zo zijn er voor het opzetten en in gebruik nemen van GWS, het informatiesysteem van sociale diensten, meerdere fte's ingehuurd. Ook zijn er meerdere consultants voor de toegang ingehuurd. De doorbelastingen van de interne medewerkers zijn voor € 70.000 lager uitgevallen. Verder heeft Purmerend een rijksbijdrage ontvangen voor de taken die wij uitvoeren voor de inkoop van de Wmo voor € 49.000, waarbij in de begroting geen rekening was gehouden.

Vervoersvoorzieningen

Het openbaar vervoer is voor ouderen vaak van groot belang. De Purmerends ouderen kunnen sinds 2017 aanspraak maken op een reisvergoeding. Hier is minder gebruik van gemaakt dan geschat, waardoor er een voordeel is ontstaan van € 103.000. Op het aanvullend openbaar vervoer is het beschikbare budget met € 175.000 overschreden. Door het stijgen van de vraag naar het vervoer is ook een voordeel op de baten met betrekking tot de eigen bijdrage van € 125.000 gerealiseerd.

Eigen bijdrage maatwerk voorzieningen en opvang

De hogere baten zijn een gevolg van het meer verstrekken aan maatwerkvoorzieningen. De vraag naar scootmobielen is gestegen, de vraag naar rolstoelen is echter gedaald. Voor rolstoelen mag wettelijk gezien geen eigen bijdrage gevraagd worden. Voor de scootmobielen vraagt Purmerend een eigen bijdrage, waardoor er een voordeel is ontstaan op de begrote baten van € 109.000. De stijgende vraag is ook terug te zien in de uitputting van het hulpmiddelenkrediet.

Beschermd wonen

Voor beschermd wonen wordt meer geld ontvangen vanuit de algemene uitkering, dan dat wij momenteel, door gebrek aan geschikte woningen, aan de vraag van de inwoners kunnen voldoen. Totaal voordeel van € 713.000.

Mantelzorg

In de tweede Turap is een herverdeling van Wmo middelen doorgevoerd, waardoor het budget voor de mantelzorg ten onterechte op € 17.000 gesteld is. In 2017 zijn aan mantelzorgvergoedingen in totaal € 186.000 verstrekt. Dergelijke vergoedingen worden aan het einde van het jaar verstrekt. Nu blijkt dat door de onterechte budgetverlaging een negatief resultaat van € 169.000 is ontstaan.

Hulp bij huishouden, individuele begeleiding en dagbesteding

In 2017 is door de gemeente Purmerend aangekondigd dat de eigen bijdrage in 2018 gestandaardiseerd wordt. Dit heeft in 2017 geresulteerd tot een stijging van de indicaties in het tweede halfjaar. De stijging van de indicaties heeft voor € 431.000 een nadelig gevolg voor de hulp bij huishouden en voor € 307.000 nadelig op individuele begeleiding en dagbesteding. Naast de stijging in de indicaties zien we dat de aanbieders met terug werkende kracht factureren. Door deze redenen wordt de bandbreedte van de tweede Turap (een overschot tussen de € 500.000 en € 900.000 op de Wmo nieuw) niet behaald.

Overige afwijkingen

De overige afwijkingen blijven onder de toelichtingsgrens van € 100.000 en worden hierdoor niet apart toegelicht.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD WERK EN INKOMEN

	Lasten	Baten
Lagere apparaatskosten Participatie	€ 253.000	-
Lagere activeringskosten, bemiddeling trajecten, diagnoseinstrumenten	€ 195.000	-
Lagere lasten Bureau Werk	€ 138.000	-
Lagere lasten sociaal rendement	€ 166.000	-
Lagere lasten en hogere baten sociale werkvoorziening	€ 1.087.000	€ 62.000
Lagere lasten en lagere baten apparaatskosten inkomensondersteuning	€ 449.000	- € 27.000
Lagere lasten en hogere baten Gebundelde Uitkering	€ 149.000	€ 141.000
Lagere lasten en hogere baten IOAW/IOAZ	€ 69.000	€ 15.000
Hogere lasten en hogere baten BBZ	- € 11.000	€ 70.000
Lagere lasten en hogere baten bijzondere bijstand	€ 103.000	€ 27.000
Hogere lasten budgetbeheer en schuldregeling	- € 171.000	€ 43.000
Lagere lasten minima- en armoedebelid	€ 75.000	-
Overige afwijkingen	€ 54.000	€ 10.000
Totaal	€ 2.556.000	€ 341.000

Participatie

Door de gunstige arbeidsmarkt hoefde in 2017 minder gebruik gemaakt te worden van stimuleringsmaatregelen om uitstroom naar arbeid te bevorderen. Dit geldt zowel voor de inzet van het apparaat van € 253.000 als voor materiële middelen voor bemiddeling, activering en diagnose van € 333.000. Deze onderschrijvingen worden hoofdzakelijk veroorzaakt doordat in 2017:

- vooruitlopend op het nieuwe participatiebedrijf meer zogenaamde werkfit trajecten afgenomen zijn bij Baanstede;
- werkgevers minder beroep hebben gedaan op de werkgeversinstrumenten zoals de stimuleringssubsidie en scholingstrajecten met baangaranties. Werkgevers maken in plaats daarvan wel meer gebruik van proefplaatsingen. Dit heeft geen gevolgen gehad voor het aantal plaatsingen bij Bureau werk;
- de bijdrage aan vluchtelingenwerk en de individuele kosten van participatie zoals reiskosten en kinderopvang lager uitvallen zijn dan verwacht.

Sociaal rendement

In 2017 is voor Sociaal Rendement in totaal aan 16,91fte gerealiseerd binnen gemeente Purmerend als werkgever. De vrijwillige quotum voor 2017 was 19,5 fte. Hierdoor zijn de hiervoor bestemde middelen van € 69.000 niet besteed. In het najaar van 2017 is gebleken dat de landelijke vrijwillige doelstelling voor overheidswerkgevers niet is behaald. De wettelijke quotumregeling voor overheidswerkgevers wordt om deze reden per 1 januari 2018 geactiveerd. Voor 2018 betekent dit dat er een quotum wordt opgelegd van 1.93% van het totaal verloonde uren. Als we dit percentage aanhouden tegen de realisatie in 2017 betekent dit dat we in 2017 niet de eigen vrijwillige quotum behalen maar wel de wettelijke quotumregeling. Daarnaast is er minder externe expertise ingehuurd dan geraamd, wat een besparing van € 97.000 oplevert. In totaal werd dus € 166.000 minder uitgegeven dan verwacht.

Sociale werkvoorziening

De jaarrekening 2017 van Baanstede sluit met een resultaat van € 534.000 voordeling, exclusief frictiekosten. Het aandeel van de gemeente Purmerend hierin bedraagt afgerond € 160.000. Over 2017 ontvangt de gemeente Purmerend derhalve € 160.000 terug. Geraamd was echter een gemeentelijke bijdrage van € 980.000 in het oorspronkelijk in de primaire begroting van Baanstede geraamde tekort van € 3.290.000. Per saldo resteert hier derhalve een meevaller van € 1.140.000. Daarnaast is de door te betalen rijksvergoeding (ter dekking van de loonkosten van de WSW'ers) € 55.000 hoger dan geraamd.

De frictiekosten voor het opheffen van Baanstede bedroegen in 2017 € 667.000, terwijl daar per saldo € 719.000 voor geraamd was. De kosten voor de procesbegeleiding van de ontvlechting van Baanstede zijn van € 44.000 hoger dan geraamd doordat een deel van deze kosten zijn voorgeschoten voor de regio gemeenten. Daartegenover

staat een niet geraamde bate van € 62.000 in verband met de doorberekening van deze procesbegeleidingskosten aan de regio gemeenten.

Participatiewet en IOAW/IOAZ/BBZ

De lagere lasten zijn het gevolg van minder ambtelijke inzet en externe inhuur door de gunstige economie en arbeidsmarkt, wat een besparing opleverde van € 449.000. Door het gunstige economische klimaat heeft er minder instroom van nieuwe uitkeringsgerechtigden plaatsgevonden en meer uitstroom. Het aantal uitkeringen Participatiewet, IOAW/IOAZ is dan ook afgenomen van 1.752 begin 2017 naar 1.718 eind 2017. Hierdoor is per saldo aan € 207.000 minder aan uitkeringen verstrekt dan geraamd. Terugvordering en verhaal van uitkeringen heeft € 162.000 meer opgeleverd dan geraamd, terwijl € 31.000 meer gebundelde uitkering en € 33.000 voor BBZ van het Rijk werd ontvangen dan verwacht.

Bijzondere bijstand

In de 2e Turap zijn aanvullende middelen van € 675.000 toegevoegd aan het budget bijzondere bijstand door toenemende kosten van bewindsvoering en huisvesting van statushouders. De realisatie laat zien dat van dit extra budget € 102.000 niet uitgegeven is. Daarnaast is € 27.000 meer aan terugvordering en verhaal binnengekomen dan geraamd. Conform de 2e Turap 2017 zijn niet bestede 'Kleinsma-gelden' van € 153.000 meegenomen naar 2018.

Budgetbeheer en schuldregeling

In 2017 is veelvuldig een beroep gedaan op schuldhulpverlening. Hierdoor was extra capaciteit en expertise nodig, die binnen het ambtelijk apparaat niet voorhanden was. In totaal is € 171.000 extra uitgegeven om tijdig alle aanvragen in behandeling te nemen en te begeleiden. De tegemoetkoming van de uitvoeringskosten was echter € 43.000 hoger dan geraamd.

Minima- en armoedbeleid

Voor het minima-beleid en preventie schuldhulpverlening werd in 2017 € 100.000 minder aan uitkeringen verstrekt en € 70.000 minder ambtelijke uren toegerekend dan geraamd, terwijl voor individuele inkomensloosheid en vangnetregeling zwemmen in totaal € 95.000 meer werd uitgegeven dan geraamd.

Overige afwijkingen

De overige afwijkingen zijn kleiner dan € 100.000 en worden niet apart toegelicht.

RESERVES

Reserve herstructureringskosten WSW

In de raadsvergadering van 20 april 2017 heeft uw raad besloten een budget van € 1.069.000 toegekend voor het dekken van de kosten van het oprichten van het Participatiebedrijf en het opheffen van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Zaanstreek-Waterland. Uw raad heeft hierbij besloten deze kosten te dekken door een onttrekking aan de reserve herstructurering WSW ad € 1.069.000. De totale kosten die in 2017 zijn gemaakt voor het oprichten van het Participatiebedrijf en het opheffen van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Zaanstreek-Waterland bedragen € 1.053.000. Er wordt derhalve € 16.000 minder aan de reserve herstructurering WSW onttrokken dan geraamd.

Reserve Transformatie 3D

De reserve heeft eind 2016 een saldo van € 4,6 miljoen. Deze middelen zijn beschikbaar voor de transities binnen het sociaal domein. Voorstel is om bij de bestemming van het resultaat 2017 € 339.350 vanuit resultaat Jeugd (positief € 370.871) en WMO-nieuw (nadelig -€ 31.521) aan deze reserve toe te voegen. Indien de raad hier positief over besluit is de stand van de reserve ultimo 2017 ruim € 4,9 miljoen.

INVESTERINGEN

Voor de vervanging van speeltoestellen is een meerjarenprogramma, welke uitgevoerd wordt door een externe partij. Tot uitvoering wordt overgegaan, nadat met de buurt is overlegd. Voor 2017 is daardoor € 237.000 niet tot uitvoering gekomen.

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
ESF subsidie participatie t.g.v.reserve herstructurering WSW (conform 2e Turap)	€ 221.416	€ 221.416

Programma

3

W O N E N

Portefeuillehouder: H. Krieger

Inleiding

In dit programma ligt de focus op het bereiken van voldoende woningen voor diverse doelgroepen, voldoende kwaliteit van woningen en een prettige woonomgeving. Samenwerking met woningcorporaties en andere partners is daarbij zeer belangrijk.

Ambities coalitieakkoord

Wij streven naar een goede mix van sociale huurwoningen, jongeren- en seniorenwoningen, koop- en huurwoningen en goedkope en dure woningen. Speerpunten daarbij zijn de veranderingen bij de huisvesting van ouderen en het verkorten van wachtlijsten voor jongeren en starters. We willen daarnaast dakloosheid zo veel mogelijk voorkomen. In 2015 is tot slot een woondebat gaande; één van de ambities uit het coalitieakkoord. De uitkomsten van het woondebat vormen de basis voor wat we gaan doen in 2016 en verder.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 3.1 Wonen

Alle Purmerenders wonen in een kwalitatief goede woning en woonomgeving die aansluit bij de behoeften en leefomstandigheden van het huishouden. De gemeente is slechts één van de partijen die hier invloed op heeft. Met name de inwoners zelf zijn hier, samen met andere partijen aan zet. Waar nodig en mogelijk biedt de gemeente hier alle ruimte voor. Zolang er sprake is van woning schaarste, zal de gemeente beschikbare woningen zo eerlijk mogelijk verdelen. Aandacht voor duurzaam wonen en leven is belangrijk. Hetzelfde geldt voor huisvestingsmogelijkheden voor bijzondere doelgroepen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Woonvisie opgesteld
- Doorstroming op sociale huurmarkt is gestimuleerd door:
 - het realiseren van nieuwbouwwoningen door woningbouwcorporaties en commerciële partijen:
 - De totale woningvoorraad groeide met in totaal 53 woningen naar 35.631 woningen.
 - De voorraad sociale huurwoningen nam toe met netto 68 woningen naar in totaal 11.635 woningen.
 - Het sociale huursegment maakte 32,7% uit van de totale Purmerendse woningvoorraad en steeg daarmee voor het eerst sinds 2012 weer licht.
- Maatwerk gerealiseerd voor specifieke doelgroepen: